JUSTITSMINISTERIET
Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 25. november 2016
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Morten Tønning
Sagsnr.: 2016-0030-4979
Dok.: 2141296

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 52 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 31. oktober 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Carolina Magdalene Maier (ALT).

Søren Pind

/

Helga Lund Laursen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 52 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

"Vil ministeren redegøre for, hvad formålene med statens indkøb af efterretningsplatformen fra Palantir er, herunder hvorvidt det er korrekt, at systemet ikke bare skal bruges til at opklare forbrydelser, men også kan og/eller skal bruges til at forudsige, hvem der kunne tænkes at ville begå noget kriminelt i fremtiden – såkaldt »predictive policing«, som det fremgår af artiklen »Danmark køber overvågningssystem for millioner hos NSA-leverandør« bragt i Information den 28. oktober 2016?"

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der bl.a. har oplyst følgende:

> "Indkøbet af en analyseplatform er et led i gennemførelsen af anbefalingerne i evalueringsrapporten om terrorhændelserne i København i februar 2015 og den daværende regerings udspil "Et stærkt værn mod terror", hvoraf det fremgår, at der skal etableres et koordineret og intensivt samarbejde på tværs af politiet og PET, bl.a. gennem en øget it- og analysekapacitet og tilvejebringelsen af en fælles analyseplatform.
>
> Initiativet er endvidere en del af udmøntningen af den politiske flerårsaftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi i perioden 2016-2019 ("Et styrket politi. Et tryggere Danmark"), som fremhæver behovet for en fortsat modernisering og effektivisering af dansk politi, herunder gennem implementering af en analysebaseret politiindsats ("intelligence-led policing") på nye områder, f.eks. i form af analysebaseret patruljering.
>
> Den overordnede ambition for projektet er at gøre relevante datakilder så let tilgængelige som muligt for politiets medarbejdere under fuld overholdelse af de persondataretlige regler, sådan at den enkelte medarbejder populært sagt "ved, hvad politiet ved".
>
> Analyseplatformen er et redskab, der skal bruges til at sammenstille en række oplysninger, som politiet i forvejen har adgang til, og vil ikke indebære indhentelse af nye oplysninger, men alene understøtte analyser mv. af de oplysninger, som politiet efter gældende ret har adgang til at indsamle og behandle.
>
> Platformen skal således danne grundlag for en omfattende modernisering af den måde, dansk politi arbejder på inden for både beredskabet og det forebyggende og efterforskningsmæssige arbejde.

Indkøbet af en moderne, skræddersyet platform til avanceret dataanalyse er set i det lys et af de allervigtigste strategiske projekter for dansk politi.

Politiet kan bruge dataanalyse på alle kriminalitetsområder, men avancerede analyseværktøjer spiller en særlig rolle i sager, hvor it indgår. Dette er tilfældet ikke alene i traditionelle sager om it-kriminalitet, men også i sager om seksuelle overgreb mod børn, narkotikakriminalitet, radikalisering og økonomisk kriminalitet.

I et konfliktscenarie, som det vi i øjeblikket oplever i bandemiljøet i bl.a. hovedstadsområdet, hvor politiet ligger inde med store mængder af data og oplysninger fra forskellige datakilder, herunder offentligt tilgængelige, vil de muligheder for sammenstilling og analyse af de foreliggende data, som POL-INTEL understøtter, således kunne betyde, at politiet langt hurtigere end i dag vil kunne konstatere relevante sammenhænge og mønstre. Hermed vil politiet kunne målrette efterforskningen og mere effektivt søge at afværge yderligere konfrontationer og angreb.

Som et andet eksempel på kriminalitet, hvor adgang til effektiv sammenstilling og analyse af data vil være af afgørende betydning, kan nævnes såkaldte "phishing"-angreb (fremsendelse af e-mails, der lokker modtageren til at afsløre personlige oplysninger, adgangskoder m.v.), som oftest er iværksat fra udlandet.

I forbindelse med disse angreb vil der typisk være en lang række personer spredt over flere politikredse, som vil blive ramt. Den enkelte politikreds vil i disse situationer stå med en række anmeldelser fra personer, som har mistet penge, hvor politikredsen ikke kan se, at sagen er en del af et større landsdækkende og muligt internationalt angreb. En adgang til effektivt at foretage en søgning på tværs af sager og politikredse og foretage sammenstilling med andre datakilder, vil gøre det muligt hurtigt og effektivt at danne sig et overblik over omfanget af sådanne "phishing"-angreb, således at disse kan efterforskes samlet.

Avanceret dataanalyse er også relevant uden for straffesagsbehandlingen, hvor politiet har et stigende behov for at kunne understøtte f.eks. sikkerhedsopgaver i tilknytning til afviklingen af større begivenheder, imødegå uvarslede hændelser, udføre målrettet udlændingekontrol og sikre den offentlige orden på baggrund af målrettet brug af de data, som er til rådighed for politiet.

For så vidt angår spørgsmålet om "predictive policing" bemærkes det, at dette udtryk generelt anvendes som betegnelse for en arbejdsmetode, hvor politistyrker på baggrund af f.eks. viden om det normale omfang og karakteren af kriminalitet i et givent område søger at udarbejde prognoser for, hvor og hvornår en bestemt kriminalitetsform må forventes at forekomme.

Der er ikke tale om, at "predictive policing" kan erstatte eller overflødiggøre den politimæssige erfaring, men det er en arbejdsmetode, der kan være med til at sikre, at politiets patruljer mv. anvendes mest effektivt med henblik på at kunne forebygge eller imødegå f.eks. personfarlig kriminalitet mere målrettet. Erfaringerne fra de lande, hvor man har implementeret "predictive policing" i sin politistyrke, synes at vise, at denne arbejdsmetode kan give gode resultater bl.a. inden for indbrudskriminalitet."